

Det, vi gør her, er at sige: Nu vil vi gerne have indbygget orlovsordningerne lidt mere som en integreret del af arbejdsmarkedspolitikken, og derfor lægger vi vægt på, at der skal være en stærkere styring og lidt mere hånd i hanke med, om den uddannelsesorientering, de ledige har, også går i den retring, som man kan sige at arbejdsmarkedet har et behov for.

Og der er faktisk en ligestilling imellem beskæftigede og ledige i forhold til, hvor lange børnepasningsorlovene man kan have. Og som konsekvens deraf – for de selvstændige har jo ikke nogen arbejdsgiver – har vi halveret retten til børnepasningsorlov. Det er rigtigt forstået, men her er der altså tale om, at man ikke vil se nogen som helst form for stramning overhovedet, men det vil man altså gerne i forhold til de ledige.

Og hermed mine bemærkninger om det dér med moralen, som en gang imellem kan være lidt svær at forstå.

Så spørger fru Ulla Tørnæs, hvordan det er med kontrollen, og siger, at det ikke er med. Nej, der er lagt op til en bekendtgørelse efterfølgende, men jeg vil da godt sige, hvad det er, vi er ude på at få afdækket; jeg har på sin vis lovet Arbejdsmarkedsudvalget for et stykke tid siden, at det ville jeg tage med ved først givne lejlighed.

Det er f.eks. at få kontrolleret, om kursisten rent faktisk starter på en uddannelse. Når man får uddannelsesorlov, skal det følges op, om man deltager i den obligatoriske undervisning, afleverer opgaverne eller går op til prøverne, og om der er afbrydelser i kurset, om man er fraværende, og hvad årsagen så kan være, og om man afslutter kurset. Altså præcis det samme, som man gør i Undervisningsministeriet på en lang række uddannelsesinstitutioner: et tjek på, om man følger uddannelsen. Det synes vi faktisk er ganske rimeligt.

Hvad enten man nu er mere eller mindre forsket i uddannelsesorlov, er det selvfølgelig nedbrydende for forståelsen, at nogle tager uddannelsesorlov og ikke passer uddannelsen.

Jeg vil nu godt anfægte, at uddannelsesorlov ligefrem skulle være flaskehalsfremkaldende. Det viser sig faktisk på arbejdsmarkedet, at hvis der er noget, der er flaskehalsforebyggende, så er det uddannelse, og så er det også uddannelsesorlov, som kanaliseres ind i en uddannelse, som – kan man sige – der er bud efter på arbejdsmarkedet.

Det er kun på ét punkt, at der er nogle flaskehalse, det vil vi godt vedstå, og det er på sygeplejeområdet. Der kan man godt en gang imellem undre sig over, at arbejdsgiversiden er så nervøs for det ledelsesansvar, som de påberåber sig, og i stribevis giver orlov til sygeplejersker, både udvidet børnepasningsorlov og uddannelsesorlov, som jo baserer sig på et aftaleforhold, samtidig med at de tilkendegiver mangel på sygeplejersker.

Sådan er situationen rent faktisk, når man ser på det landet over, og det er sådan set det eneste sted, vi rigtig har flaskehalse, eller vi har mangel på arbejdskraft, og også – som hr. Aage Frandsen har været inde på tidligere i debatten – på daginstitutionsområdet, på børnepasningsområdet, altså alle de steder, hvor det offentlige op igennem 1980'erne forsømte sin forpligtelse til at etablere de uddannelsespladser, der var nødvendige.

Jeg er enig med hr. Aage Frandsen i – sådan som jeg nu forstod hr. Aage Frandsen – at det, vi gør her, er, at vi får realiseret orlovstanken, som jo har haft en lang fortid i diskussionerne og ideerne, i produktudviklingen. Der var mange af os, der for nogle år siden nærmest dannede et rejsehold, et BFU-hold, hvor vi rejste land og rige rundt og plæderede for betalt frihed til uddannelse. Det er vel i virkeligheden det, vi reelt er ved at få indført nu. Jeg erkender, at det ikke er en rettighed for den enkelte, men det er en mulighed for at aftale, og hvor man hvert femte år altså kan aftale sig til et år, som man kan bruge til hvad man vil.

Jeg kan forstå, at SF ikke på samme måde som regeringen vil have orloven som en mere integreret del af dagpengesystemet, i hvert fald forstået på den måde, at det ikke skal forlænge dagpengeperioden. Jeg synes ikke, at det er nogen specielt god konstruktiv, dynamisk arbejdsmarkedspolitik, som åbner mulighed for, at folk kan være i dagpengesystemet i ni år.

Det, vi gør, og det, hele lovkomplekset her lægger op til, er at give folk umiddelbare kvalifikationer, som giver dem en indgangsbillet til arbejdsmarkedet, og det gør vi bl.a. igennem uddannelse i stigende grad. Jeg ved ikke, om jeg har sagt det tidligere i dag, men hvis jeg ikke har sagt det, så vil jeg da godt sige det nu, og hvis jeg nu har sagt det før, så må man undskyldte min gentagelse, men det, vi kan se i handlingsplanerne samlet set, er, at mere end to tredjedel af aktiviteten i handlingsplanerne faktisk er uddannelse, og det siger noget om, hvordan